

NEA HUND

N R . 2

J U N I

1 9 8 6

Å R G A N G

4

I dette nr. av NEAHUND presenterer Else May Engen sin egen hunderase - IRSK SETTER.

REDAKTØREN

Hundemord i Selbu

SELBU: En ung engelsk setteble en gang mellom torsdag og fredag på det nærmeste hennet ved Gullset i Selbu. Det var fredag 16. mai at hunden ble funnet, og den hang da etter halsbåndet i et tre. Lensmannen har ikke mye til overs for denne avlivningsmetoden, og heller ikke at man bare lar den døde kroppen henge i et tre. Han vil gjerne komme i kontakt med folk som har sett eller hørt noe om dette hundemordet.

våre prinsipper. Snøen smelter. Hundelenga blir så altfor kort. Hundekroppen blir hengendes i bokstavelig talt.

Ta med deg ut av naturen det du bringer med deg inn! Uttrykket: Du er bestandig velkommen i skog og mark, så lenge ingen har sett at du har vert der, kan jo også vere på sin plass å minne om.

Kjære hund- og andre dyreeiere: La de firbeinte få slippe i henge/ligge igjen på utstilling til skrek og gru og foråtnelse. La de få én human avliving det være seg hos veterinær eller andre, - og sine graver! Det fortjener de!

Agility-test treningsbanen vår står ferdig. Her er alle velkommen. I første omgang samles vi hver torsdagskveld kl. 21.00, for å trenere og få stimulert bikkjene og oss sjølve!

Dressurkurset går mot slutten. Av 9 startende er fremdeles 8 tilstede hver tirsdagskveld, og det er meget bra!! Mange forskjellige raser er representerte, både store og små. Dette viser at S.T.B.K begynner å nå fram til flere hundeeiere med tanken om at dressur gir større glede i ethvert hundehold. Til høsten starter et nytt kurs, og her må det være vårt felles mål å få med oss alle - både sofa- og brukshunder innenfor kommunegrensen.

Når sommerferien står for døren, bør vi minne hverandre på at kondisjonstreninga på sykkel kan og bør legges utenfor asfalterte veier - særlig på varme dager. Svømming er et fint alternativ hvis sommerveret blir som vi alle ønsker det - sol fra blå himmel.

GOD SOMMER med fornuftig og allsidig hundevirksomhet!

Bj.

Hundemord i Selbu? En skremmende og grotesk overskrift - på et lite stykke, plassert på 5. side i Trøndelags største avis - "Adresseavisen", tirsdag 20. mai.

Hva man leser og legger i en slik overskrift avhenger av hva man ønsker å se. Ved første øyekast slår tanken om dyremishandling. Men som alltid, en sak har bestandig to sider - så også her. På et eller annet tidspunkt i livet må veiene mellom eier og hund skilles for godt. P.g.a alder, sykdom eller dessverre av andre grunner - som vi vel ikke bør komme så mye inn på bl.a. i denne sakens anledning. Under avliving blir hunden bundet til treet. Skuddet faller. En human avlivingsmåte - etter

NEAHUND

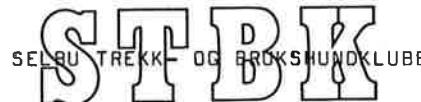
Organ for

Selbu Trekk- og Brukshundklubb.

Utkommer 4 ganger pr. år.

Abonnement oppnås ved å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaksjon og layout ved
Bjørn Wagnild og Stig Meier Berg.

Leder • Stig Meier Berg
Sekretær • Else May Engen
Kasserer • Berit Elverum Hoem

Brukshundkomite: Bjørn Wagnild
• Chris Folde
• Unni Moslet
• Hans Schjølberg

Støttekomite: Kirsten Røset
• Margot Uthus
• Siv Slind
• Dægfrid Uthus

Trekkhundgruppe: Andreas Reitan
• Geir Johnsen

Utstillingskomite: Olga Mari Brobak
Eva Ottem
Aage Revdal
Vigdis S. Hærstad

INNHOLD

- s. 2 Redaktøren har ordet.
- s. 4 Varebeholdning pr. 31.12.85.
- s. 5 Regnskap pr. 17.12.85.
- s. 7 Norges Blindeforbunds Førerhundskole.
- s.11 Irsk setter.
- s.17 Del 2 fra "Hundens gyllene regler".
- s.22 Blodning fra klo.
- s.23 Agility.
- s.24 Sylanelpet.
- s.26 Vårens dressurkurs.

Medlemskontingent pr. kalenderår:

Familie kr. 100.-

Hovedmedlem kr. 75.-

Ungdomsmedlem kr. 40.-

Støttemedlem kr. 40.-

Postgirokonto 2 09 45 55

Bankgirokonto 4285 30 35860

VAREBEHOLDNING PR. 31.12.86. FOR SELBU TREKK- OG BRUKSHUNDKLUBB.PREMIER

Vaser	1 234.80	
Gavepremier	309.-	
Emaljemerker (klubbmot.)	2 115.-	
Rosetter	2 721.18	kr. 6 379.98
Klistemerker (klubbmotiv)	"	8 000.-
Stoffmerker (")	"	1 550.-
Appellmerker/Lp-merker	"	1 380.-
2 telt	"	2 090.-
Bøker	"	1 570.-
Diplomer (ø kr. 1.-)	"	380.-
		<u>Kr. 21 270.78</u>

Varebeholdningen er registrert av

Eilif Uthus
materialforv.
sign.

Stig Meier Berg
formann

NB. Div. skjema, sløyfer, 3 videofilmer, utstyr for løypemarking,
plakater, hinder og bord til hinderløype er ikke
registrert med noe beløp.

D.S.

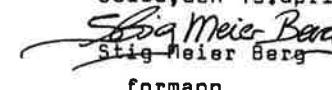
	Inntekter	Utgifter
Medlemskontingent	17 250.-	2 712.-
Medlemsblad	5 300.-	4 620.-
Div. tilskudd	2 000.-	
Kurs/møter/bevertning	14 207.40	10 722.17
Div. inntekter	2 222.70	1 755.40
Løie lokaler/tlf./bilg.gj.		1 426.20
Kontorrekv./annonser	800.-	6 801.30
Honorarer	100.-	8 010.-
Div.utgifter	200.-	13 578.65
<u>UNDERSKUDD</u>	<u>7 545.62</u>	
	<u>49 625.72</u>	<u>49 625.72</u>

Nedenfor følger en justert balanse pr. 17.12.85. i forhold til
balansen som ble godkjent av klubbens årsmøte den 14.februar 1986.
Eneste endring er at varebeholdningen er kommet i tillegg.

BALANSE PR. 17.12.85.

Kasse	127.55	
Postgiro	1 118.65	
Bank	4 748.47	
Bank - sparekonto	524.01	
Varebeholdning	21 270.78	
<u>EGENKAPITAL</u>	<u>27 789.46</u>	<u>27 789.46</u>

Selbu, den 13.april 1986

Stig Meier Berg
formann

Foruten de velkjente

TRØNDER HYTTER

leverer vi også:

TRELAST ENGRÖS - DETALJ

TRYKKIMPREGNERT TRELAST

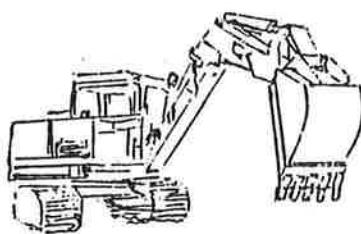
"TRØNDERBRAKKER" FOR INDUSTRI OG ANLEGG

DRIFTSBYGNINGER FOR LANDBRUKET, REDSKAPSHUS
OG GARASJER

Kjeldstad Sagbruk & Hovleri A/S

7580 SELBU. Tlf. (07) 819801
819900

Nydyrkning - Drensgrofting - Minering
utføres fagmessig

RANDULF
ANDERSEN
7580 SELBU - Tlf. 81 97 26

Intervju med lederen av Norges Blinde-forbunds Førerhundskole, John Gibb

Det var nødvendig for skolen å begynne med egen målrettetavl for å frembringe fysisk og psykisk egnede hunder. Bare 1 av 10 hunder kjøpt på det åpne marked, ble førerhund. I dag blir 5 av 10 valper fra egen oppdrett førerhunder.

Målrettet avl og eget oppdrett av aspiranthunder.

I 1970 kjøpte vi valper på det åpne marked. Etter ett år begynte vi å se resultatene av de første innkjøpene, og de var meget skuffende. De første årene lå vi på en brudsprosent på ca. 10. Verken gemyttmessige eller fysiske egenskaper holdt mål. Derfor besluttet Blindeforbundet at det var nødvendig med målrettet avl. Vi samarbeider med spesialklubbene for å kartlegge defekter og finne frem til hunder med god bakgrunn. Disse tiltakene har resultert i at strykprosensen er redusert fra 90 til 50.

Aspiranthundene utplasseres

En valp som vokser opp i et kennelmiljø, blir sløvet. Vi plasserer derfor valpene ut i familier hvor de får kontakt med andre hunder og mennesker. De får gå i gatene og bli kjent med den lukt, støy og bråk som fin-

nes i et bymiljø. Hvis valpen er skjermet fra alle impulsene i bymiljøet, blir den lett mistenklig, redd og engstelig. En slik hund kan vanskelig læres opp. En førerhund må være tilstedsfull og nervefast.

Hvordan reagerer hunden på plutselig å bli tatt fra sine vante omgivelser, og bli plassert på Førerhundskolen hos dere?

Stor tilpasningsevne

Oftest har familiene de største problemene. Det er mer naturlig for en hund å bo i flokk sammen med andre dyr enn å bo i et menneskesamfunn. Men det kreves at hundene er tilpassningsdyktige. Vi har lagt merke til at retriever-rasene har få problemer med å tilpasse seg. Derimot er schäferhunden noe mindre tilpassningsdyktig når det gjelder å gå fra en familie til en kennel.

Hvordan merkes dette på hunden?
Mest på adferd. De hundene som liker seg i kennel, hviler og er harmoniske, mens noen av schäferhundene er urolige i kennelen. Det er vanskeligere å lære opp en stresset hund enn en uthvilt og avbalansert hund.

Valget av hund baseres på intuisjon og erfaring

Bruker dere et testprogram ved valg av aspiranthundene?
Nei. I forhold til utviklingen de senere år, så tilhører vi den gamle skole når det gjelder utvelgelse av førerhunder. Vår vurdering av hunden er veldig subjektiv. Skjematiske prøver har ikke greid å erstatte den menneskelige faktor. Jeg tror at man ikke kan kompensere for en erfaren treneres intuisjon. Så konklusjonen er at unansett så bruker vi skjønn.

om akkurat den oppgaven de har. At en hund registrerer det som skjer i omgivelsene, er en nødvendighet. Vi har to ytterpunkter. Mangel på konseksjon fordi hunden ikke har interesse av omgivelsene, og på den andre siden mangel på konsentrasjon fordi den er altfor opptatt av omgivelsene. Man er nødt til å finne hunder som ligger midt imellom, og som under opplæringen utvikler sin konseksjonsveve.

Uansett hvor utlært en hund er, så vil den i enkelte situasjoner kunne la seg forstyrre. En løshund er en fare, og det kan fort ført til at førerhunden mister konseksjonen. Så *vår bønn til alle hundeeiere er at det ikke må finnes løshunder i bytrafikken. Alle hunder må holdes i bånd*.

Publikums oppførsel

Hvordan skal man som publikummer oppføre overfor en blind med førerhund?

Blinde har veldig behov for kontakt og er glade for at folk slår av en prat. Man skal først henvende seg til brukeren. Da stopper brukeren og kommanderer hunden ut av tjeneste. Han slipper baylen på selen og lar hunden sitte ved siden av seg. Først da kan man ta kontakt med hunden. Men en som går bort til hunden mens den er i arbeid og begynner å snakke med den, forstyrres hunden. *Dette skal man absolutt ikke gjøre*.

Hvor lang tid bruker dere på Førerhundskolen til å utdanne en førerhund, og hvor mye koster det?

Det er individuelt. Vi har ikke noe utarbeidet gjennomsnittstall, men fra den dagen de kommer ut til oss og til

de er ferdige førerhunder, går det ca. et halvt år, og det koster ca. 100.000 kroner å utdanne en hund.

Førerhundens funksjonstid

Hvor lenge klarer førerhunden å fungere som førerhund?

Dette er veldig avhengig av hundens helse. Målettingen i vår avl er å avle sunne individer som er frie for skjelettlidelser. Dette er idag et stort problem hos mange hunderaser. Mange hunder har lidelser i skjelettet som gjør at de, når de er 5–8 år, begynner å få store problemer. En førerhund som går på hardt underlag, er utsatt for større belastning på skjelettet. Derfor er det ekstra viktig at våre førerhunder er frie for skjelettlidelser, da man i utgangspunktet må gå ut fra at en førerhund ikke vil få den samme muskulaturen som en hund som blir mosjonert mye. Vi regner med at de førerhundene vi utdanner har en brukstid fra 6–8 år.

Viktige egenskaper hos aspiranthunder

Det er vanskelig å nevne enkelte egenskaper som gjør at en hund passer som førerhund. Hundene skal tross alt brukes av vidt forskjellige mennesker. Det er derfor man trenger hunder med forskjellige egenskaper. Men generelt kreves det at en førerhund skal være *nervefast, fri for aggressjon, samarbeidsvillig og ha evne til å koncentrere seg*. Den skal ha en *fysisk størrelse* som gjør at den kan føre en person ved siden av seg. En førerhund skal heller ikke være altfor stor, da den også skal føre på offentlige transportmidler. Den individuelle forskjellen fra hund til hund gjør det mulig for oss å finne rett hund til rett bruker. Når førerhunden har tatt eksamen, er det viktig for oss å finne riktig bruker. Fysisk størrelse og dette med dominans er meget viktig. Vi vil f.eks. unngå å tildele en liten hund til en stor, kraftig og dominerende mann. Stemmen, samt hele huns måte å bruke hunden på, kan føre til at det blir en plage for hunden å føre ham. Slike forhold vil vi unngå.

Nye førerhundbrukere får opp-læring

De som ønsker førerhund, tar kontakt med Norges Blindeforbund, som er behjelpeelig med å sette opp en søknad for vedkommende. Etter at Førerhundskolen har mottatt søknaden om tildeling av førerhund, blir den blinde invitert til hva vi kaller et *forkurs*. Det er et uformelt opplysningskurs hvor vi informerer om fordele og ulemper ved å ha hund. De

får lære om hundehold, hundepsykologi og ansvaret ved å ha hund. Samtidig kartlegger våre trenere sertrek som gangart, ganghastighet, stemmebruk og orienteringsevne hos de personer som søker førerhund.

Den blinde kan så dra hjem og selv vurdere om han/hun vil gå videre til å få tildele førerhund. De aller fleste ønsker det. Det er da skolens oppgave å finne rett hund til rett person. Når vi så har gjort det, blir vedkommende invitert til Førerhundskolen igjen for en *samtreningsperiode* med hunden i ca. 4 uker. Da får de opplæring i alt som vedrører førerhunden, fra den enkle turen i stille gater til turer i Oslo-trafikken. Samtidig får den blinde opplæring i stell av hund, føring, børsting/kjemming, lufting, innkalling etc. De får lære enkle lydighetsøvelser som de kan holde på med på egen hånd hjemme for å holde hundens lydighet på et høyt nivå. Etter at de har reist hjem, blir våre trenere med på hjemstedet og er der ca. 1 uke for å hjelpe den blinde i hans egne omgivelser. I denne perioden begynner hunden å skille mellom de forskjellige målene i omgivelsene og blir mer og mer målbewusst og interessert i å jobbe.

Hva baseres opplæringen på?

Tre hovedprinsipper ligger bak opplæringen

Hunden har ikke noen iboende krefter/instinkt som gjør at den er skikket til å være på en person. Det er mange hunder som er veldig dyktige

Forstyrр aldri en førerhund i arbeid

Hvordan kan dere garantere at hundene ikke blir distraher av ting i omgivelsene (eks. i trafikken) slik at de gjør feil?

Dette er utvilsomt det største dilemma. Det finnes ikke en hund som i startfasen har 100 % konseksjon. Konseksjonen er noe som bygges opp. Her snakker jeg om konseksjon i motsetning til distraksjon. En hund som blir distraher av alt som skjer omkring seg, vil ikke bli benyttet. Vi prøver å vurdere om våre hunder allikevel kan koncentrere seg

ROYAL CANIN

ØKONOMISK - NATURLIG - NÆRINGSRIKT

Kvalitetsbeviste hundeiere holder seg til ROYAL CANIN —
et av markedets absolutt ledende tørrfôr

Bjarne Sørflakne

Autorisert bilverksted · Bensin · Olje
Gummiforhandler

Selbu
Tlf. 076/67350

IRSK SETTER

11

Den irlske setteren er en av de stående fuglehunder. Denne betegnelsen betyr hunder som ved hjelp av luktesansen brukes på jakt til å lokalisere trykkende fogl, og ved å "ta stand" vise hvor fuglen ligger. Navnet setter kommer fra det engelske verb "set", som henspiller nettopp på hundens oppgave: altså at den ved å "ta stand" setter fast, stiller, eller fikserer fuglen.

Settere stammer fra spaniels, og blei innført fra Spania til de britiske øyer allerede omkring år 500e.Kr. En del av disse spaniels blei brukt til såkalt "setting", og det blei disse som blei opprinnelsen til setterne. I de forskjellige deler av Storbritannia blei disse utvikla til de tre nålevende raser: engelsk, irlsk og skotsk, - seinere med navnet gordon setter. (En walisk settar, Welsh setter, er nå utdødd.)

Den irlske setter omtales første gang i 1700-åra. Til å begynne med fantes rasen i forskjellige farger, men snart blei disse redusert til to: hvit med røde tegninger, og ensfarga rød.

I 1885 blei verdens første spesialklubb forrasen dannet. Denne klubbens målsetting var den helrøde variant av irlsk setter. De jaktlige egenskaper blei det avla alvorligere på først ved århundreskiftet.

For ca. 100 år siden kom irlsk setteren til Norge. Norsk Irsksetterklubb hadde som målsetting å få fram jaktprovehunder, den samme linja som klubben fører i dag.

Generelt om irlsk setter:

Den irlske setter har en meget fin nese, et stort, energisk, hurtig og elegant sok, og en meget sikker stand. Den er en av de ivrigste og mest tempramentsfulle av de engelske jakt-hunder. Den ferdes sikkert i skog og mark, og er en glim-

rende vannapportør. Allikevel er det blant jegere og kynologer til å nedvurdere den som jakthund i sammenligning med den engelske setter. Til gjengjeld har dens gode humør, dens kjærlige, hengivende karakter og dens intelligens skaffet den sin store popularitet som familiehund.

Irsk setter er først og fremst en jakthund, men den har også andre bruksegenskaper. Den egner seg godt til kløyving, og kan være en meget god trekhund. Den er både rask og seig (med riktig trening), noe f.eks. Jostein Helgestad har bevist ved å gjennomføre det 400 km. lange Finnmarksløpet med irsk setttere. Han brukte 48 timer og 18 min. på dette,- mer enn 10 timer raskere enn beregna. Ingen hadde tidligere gjennomført Finnmarksløpet med annet enn polarhunder. De siste 5 mila var det faktisk dette spannet som holdt størst fart,- 34min. raskere enn vinneren. Fantastisk!

Irsk setterens utseende:

Irsk setter er en middels stor, lett og elegant bygd hund. Hodet er langt, smalt og edelt, men må ikke være snipete eller for smalt. Nakkeknølen er tydelig framtredende, øyebryn og stopp godt markert. Snutepartiet er langt, jøvnbredt, moderat dypt, ikke spisst. Øynene er mørkt brune, ørene middels store og ansatt lavt og langt tilbake. De bæres hengende i nette folder tett inn til kinnene. Halen er lavt ansatt, kraftig ved rota og avtagende til en fin spiss; den har moderat lengde og bæres i overlinjas forlengelse eller lavere. Pelsen er middels lang, kastanjebrun uten noen spor av svart eller gult. Litt hvitt som bliss, på neserygg, strupe, bryst og tær er tillatt, men ikke ønskelig. Skulderhøyden er 55-65cm.. Vekt 22-28kg.

Hvordan jeg oppnåver det å ha en irsk setter:

Min egen hund, Rosso, er en 3 år gammel hanhund. Han kom til oss 9 uker gammel fra Östersund. Fra den dagen har jeg hatt en fast turkamerat, som vil ha skikkelig mosjon hver dag. Fuglehundene krever mye mosjon, og jeg har inntrykk av at de blir urolige og rastløse hvis de er for mye i ro. Rosso får

Hvalpen.

verdens mest trofaste turkamerat.

Ungihunden.

sin mosjon gjennom turer i skog, mark, fjell eller langs veien. Videre jogging, sykling, snørekjøring på ski, pulktrekking og lek. Han er veldig glad i å bli stelt med, og vil ha mye kos og klapp. Av ungene tåler han det meste, som biting, lugging, å bli fratatt mat, pirka i ører, munnen, øyer o.s.v., - slikt som hunder vel skal tåle av unger. Min irsk setter har altså hittil greid seg bra som familie-/bruks-hund, Sjøl om det i perioder har vært vanskelig å gi han nok mosjon. For lite jakt har det også blitt på han. Han er sta og psykisk sterkt, og har vært ei hard nøtt med tanke på oppdragelse. Men, han er snill, rolig (når han får nok mosjon og det ikke er altfor mange løpske tisper i nærheten), og

Siden jeg ikke har med noen spennende jakthistorie, vil jeg heller ta med en sang om fuglejakt med hund. Den er skrevet av A. Haugstad for en generasjon siden, og skulle passe bra for alle sangglade jegere.

SANGEN OM FUGLEHUNDEN OG JAKTEN

Tone: Fjellsangen (Gjest Bårdsen).

Om høsten vi lengter til skog og til fjell
med hunden på jakten med vekslende hell.
På vidda den vi'e vi føler oss frie
og gleder oss sammen fra morgen til kveld.
Når hunden får stand så er spenningen stor
men tro om den står- selvom rypa den før,
men setter den etter når rypa den detter,
vær rolig! Din hund kan bli god likevel.

Vi slipper vår hund og den farer avsted,
i rivende tempo, terreng opp og ned.
Da bruker den lungen og tever med tungen
og svinser med halen og har ikke fred.
Den haster avsted i et eneste jag-
utrolig hvor langt den får løpt på en dag.
Og det dette slitet, som ikke er lite,
med glede den gjør om den får være med.

Og litt etter litt så blir hunden din go'
i oppflukt og bomskudd- må stå der og glo.
Av jaktlyst den drives og spør om den trives
når slik den får fare på fjell og på mo (flo).
Men selv kan du rusle i ro og i mak,
Kun plystre og vinke, det er ingen sak.
Ja, hunden din temmes, men selv bør du skjemmes
av skuddene dine som ofte gikk bak.

Når jakten er slutt kan den ta det med ro,
da er den kun yakthund så god og så tro;
men dager og netter den lengter nok etter
ny jakt med sin herre- og bare de to.
I huset der er den en koselig venn,
og barna og alle er glade i den.
Det er som et hele man ikke kan dele...
Ja, alle så syns vi vår hund den er god.

KILDER:

Div. eksemplarer av bladet Fuglehunden.

Irsk setter (Torkild Schmidt).

Hundene i farger (Ivan Swendrup og Olaf A. Roig).

Norsk Irsksetterklubb gjennom 60 år (Utgitt av NISK's styre)

Lademanns store hundebog (Michel Villemont, Eric Tschumi,

Bent Leicht Madsen og Esther Kofod).

Klar for middagshvil i
solsteiken.

Hunden bør også ha sin forsikring

Hunden må forsikres når den er mellom 2 måneder og 6 år gammel. Forsikringen løper ut det året hunden blir 10 år.

Erstatning gis for:

- Hund som dør eller må avlives på grunn av sykdom eller ulykke. Når hunden forsikres før den er 8 mndr. omfatter forsikringen også medføgte feil eller skavanker som blir konstatert ved veterinærmedisinsk undersøkelse. Ingen egenandel.
- Tap av hund som er stjålet eller kommet bort. Ingen egenandel.
- Veterinærmedisinsk behandling, opphold på dyrehospital og medisiner forordnet av veterinær. Egenandel kr.50,-.

Erstattes ikke:

- Transportutgifter.
- Tap ved at hunden må avlives på grunn av unormalt temperament (sinnslidelse, nevrose).
- Fødselshjelp. Dekkes hvis veterinærbehandlingen skyldes sykdom eller ulykke.

For øvrig vil vi vise til vilkårenes bestemmelser.

v/ Svein Uthus 7580 Selbu

Tlf. 07 - 81 73 81

Jeg ønsker Hundeforsikring

Forsikringstager (etternavn - fornavn)

Telefon

Adresse

Poststed

Hundens navn

Rase

Født

Kjønn

Kjøpesum

Forsikringssum

Hunden er frisk og uten merkbare feil eller svakheter. Oppgi sykdom eller skade som hunden har eller tidligere har hatt.

Opplysningene er riktige og fullstendige.

Dato

Underskrift

NÆRHET - ET LADET BEGREP.

Nærhet er et ladet begrep for hundene. Jo nærmere to motstandere kommer hverandre, desto tydligere og mer intense blir kroppssignalene deres. På noen meters hold nøyser de seg med halereisning og bevegelse med stive ben. Ved litt kortere avstand rettes ørene framover, munnvikene "skjuts fram" og nakken trekkes litt bakover. Enda nærmere vil bevegelsene bli stive og avventende. Kanskje står de nå bare noen meter fra hverandre. Forsiktig knurring kan nå høres og halene blir stående i en høy og truende stilling.

Dersom avstanden minker ytterligere vil haka trekkes ned mot brystet. Blikket blir stirrende og pupillene vider seg ut. Enda nærmere - leppene rynkes. De er nå bare noen desimeter fra hverandre. Nå er kroppene så stive at bare små, forsiktige og langsomme bevegelser er synlige.

En rask bevegelse eller kroppskontakt i en slik situasjon og det hele vil eksplodere i et slagsmål.

Nærhet er også et innholdsrikt og ladet begrep. Dette utnyttes av hundene når de skal vise dominans. En hund kan, for å provosere fram et slagsmål, presse seg mot en annen motstander. Enten ved å legge hodet på ryggen til den andre, eller hoppe opp for å "ri". Dette er ikke noe seksuelt, men kun provokasjon.

Også når hundene skal oppmuntre hverandre til lek, kan de utnytte nærhet og kroppskontakt. For på en tydelig måte å demonstrere fredelige hensikter - støter de ofte til den de vil leke med, med bakparten. De vender bokstavelig talt den "fredelige siden" til.

AV STOR BETYDNING.

Nærhet er et så viktig begrep at de fleste hundene reagerer når de ser to andre hunder stå anspent og nære hverandre. De

synes å oppfatte trusselen i den nære kontakten mellom de to andre. En hund med høyere rang kan da ofte gå i mellom de to som utfordrer hverandre.

At avstanden i utfordrende situasjoner har så stor betydning er noe vi mennesker ofte ikke tenker på - til tross for at de samme forhold gjelder for oss.

Man kan bare se på to personer som truer hverandre. Er de selv-sikre går de gjerne nærmere. Vi har også en viss "artsbestemt avstand". Denne er på ca. 60 cm. fra personer vi møter. Dette formidler et taust budskap om at man ikke har til hensikt å bli voldsom.

Vi kan se en redusering av avstanden hos både mennesker og dyr i forbindelse med visse former for adferd som ikke er aggressiv - f.eks. kroppspiele og "oppvartings-adferd". I slike situasjoner vil man også få en del underkastelsessignaler i tillegg. Hos hunder kan dette f.eks. være at ørene strykes bakover og hodet løftes - slik at nesen peker litt oppover.

Vanligvis senkes også halen.

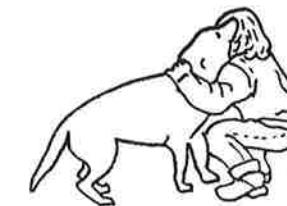
Vi kan f.eks. se dette når man koser med sin egen hund og har nærkontakt. Hvor mange har ikke da opplevd at hunden plutselig snur baken til oss? Hunden ønsker ikke en konflikt og snur derfor sin "fredelige side" mot oss.

Kunnskap om "den ladede nærhet" er svært viktig. Den kan nemlig forklare en del reaksjoner som hundene viser oss i det daglige - og ikke minst lærer vi oss til å se opp for visse reaksjoner.

Å BLI OMFAVNET.

Spesielt barn uttrykker vanligvis sin kjærlighet gjennom omfavnelser. Mange hunder lærer seg å akseptere dette, men en del sier ifra med en gang. På hundespråket kan dette bety en trussel. Hundoen ser ikke noen underkastelsessignaler hos det

lille barnet som kommer fram mot den. En plutselig omfavnselse kan dermed oppfattes som en utfordring til strid. Hunden kjører jo reglene om nærhet og kroppskontakt.

I slike situasjoner hender det at hunden knurrer og napper. En fortvilt hundesier og sinte foreldre blir ofte resultatet. Her kan vi hverken legge skylden på hunden eller barnet. Det er ingen som har feil. Omgangsformene hos menneske og hund er ulike - det er alt.

Vi må derfor lære alle barn at de ikke skal omfavne/ta rundt hunder. Vi må også lære våre hunder ikke å bite dersom et barn tilfeldigvis tar nærkontakt med hunden.

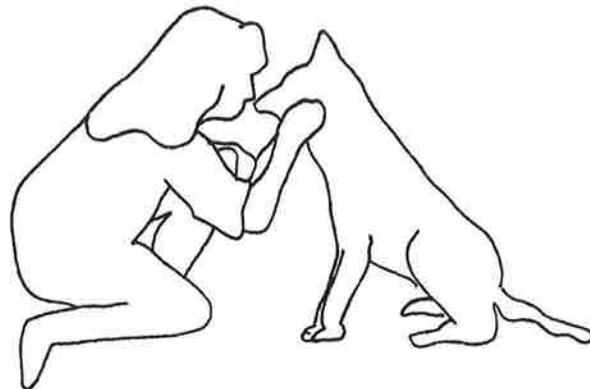
NÅR FAMILIEMEDLEMMER OMFAVNER HVERANDRE.

Mor og far står på gulvet og tar omkring hverandre. Kanskje har det blitt lite av den varen de siste årene. Husets hund har i hvertfall ikke sett dette tidligere, men nå ser han det. Den skynder seg dit, piper urolig, sirkler rundt dem og krafser på bena deres. Far ser på hunden og sier litt spydig: "He, he, he - se hvor sjalu han er".

Men det er kanskje ikke dette hunden vil uttrykke. Den ser hvor nære mor og far har avansert tett intil hverandre. De står jo helt steile og tar omkring hverandre på en truende måte. Når som helst kan slagsmålet mellom de to bryte ut. Hva prøver så hunden å oppnå med sin adferd? Jo, den forsøker å skille dem før noe galt skjer.

Når du trenger å snakke alvor med hunden din - f.eks. når den gjør noe som er forbudt - kan du utnytte NÆRHET.

Da stiller du deg på kne foran hunden - (dersom den er liten må du ned på magen). Så tar du hundens hode mellom hendene dine

og stirrer den dypt inn i øynene - nese mot nese. Vennlig, men tydelig skuffet og "vonbråten" hvisker du : "Kjære venn, hva er nå dette? Slik får du ikke gjøre - da blir jeg skuffet over deg. Har du forstått?"

Deretter stryker du hunden over nesen - og se. Hunden oppfatter deg som dominant, takket være den minimale avstanden, nese mot nese. Den ser opp til deg som en større leder og lystrer deg mye bedre.

Dette gjør du også i lydighetstreninga når hunden ikke lystrar deg. Dette er mye bedre en alle rykk i kobbelet. Prøv og se.....

Det som gjør at hunden forstår alvoret i denne situasjonen er ditt bedrøvede oppsyn og triste stemme.

Dette betyr derimot ikke at hunden din nå begynner å mislike at du koser og klapper den på en kjærlig måte. Hunden oppfatter forskjellen mellom dominant og kjærlig nærrhet - når det kommer fra noen han liker.

- Lær barna at de ikke skal omfavne ukjente hunder.
- Hold ikke fast din egen hund for nære en annen hund dersom de ikke liker hverandre.
- Hold avstand til andre hunder - f.eks. under dressurtrenig - så blir hunden din roligere.
- "Les paragrafer" som uttrykk for lederskap i stedet for å heve stemmen, rykke i kobbelet eller noe annet og mere brutaltt.

S S-LAGET

VELKOMMEN TIL VAREHUSET I SELBU !

ARTIKLER TIL KONSTANT LAVPRIS - DER DE KAN SPARE MELLOM

15 OG 40 % HELE ÅRET

S S-LAGET

ÅPNINGSTIDER:
Mandag-Tirsdag-Onsdag-Fredag
fra kl.09.00-16.30.
Torsdag fra kl.09.00-18.00.
Lørdag fra kl.09.00-13.00.

Blødning fra klo

Sakset fra "Førstehjelp for hunder" av Dr.med.vet. S.Rubin.

A. Brukket klo.

TRINN 1: Hold hunden i ro om nødvendig.

TRINN 2: FORSØK IKKE å klippe av eller fjerne den brukne kloen. (Sitter den helt løst, kan den nappes vekk. O.A.)

TRINN 3: Brett en steril kompress, et stykke rent tøy eller et sanitetsbind rundt kloen, og hold det der. Blødningen stopper da etter noen minutter.

TRINN 4: Kjør til veterinæren med en gang.

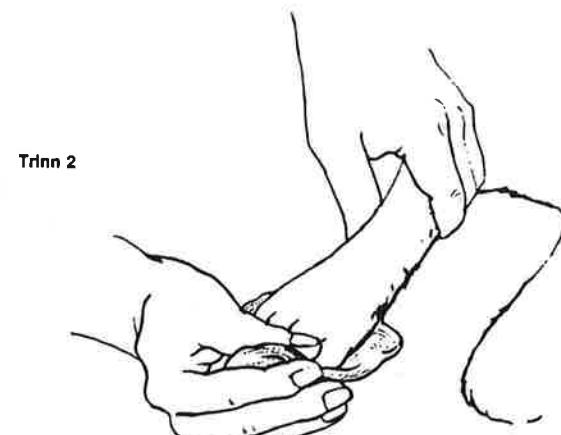
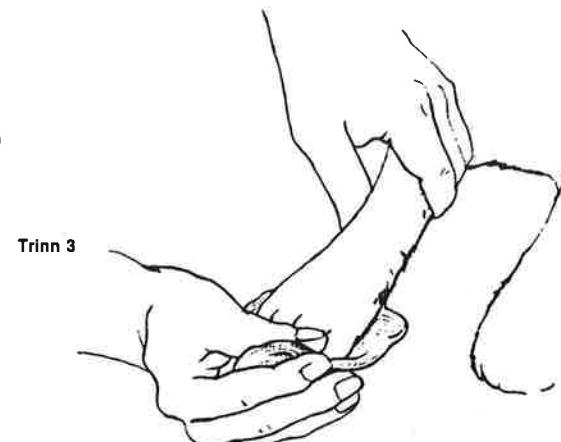
B. Kloen klippes så den blør

TRINN 1: Hold hunden i ro om nødvendig.

TRINN 2: Hold en steril kompress, et rent stykke tøy eller et sanitetsbind mot kloen som blør.

TRINN 3: Hold kompressen på plass i minst 5 minutter. TA DEN IKKE VEKK før blødningen stopper.

TRINN 4: Hvis blødningen ikke stopper i løpet av 15–20 minutter, kan dette bety at hunden har en form for blødersydom. Dette bør undersøkes av veterinær. (Krystaller av kaliumpermanganat blir ofte brukt til å stanse mindre blødninger. Noen krystaller drysses på der det blør. Stoffet fås kjøpt på apotek. O.A.)

AGILITY

Vi har klart det! S.T.B.K. 's første treningsbane er en realitet. I første omgang tar vi sikte på å komme i gang med agility eller ferdighetstest. En ny form for trening for hund og eier. Foreløpig har vi 10 hindere som kan brukes. Etter velvilje fra kommunens side, har vi fått tillatelse til å benytte "Skjøstad - jordet" (bak fjøset på Mebonden barnehage). Her er det fritt for alle til å prøve seg. (Luftinga bør sjølsagt være unnagjort).

Hva er egentlig agility? Alle som var på selbudagene på Gimle i fjor, fikk se en del av klubbens medlemmer vise hva det hele går ut på. På en forhåndsbestemt tid, skal hunden forserre de oppsatte hindaerne. Eier følger hunden ved dens side.. I tillegg til idealtiden blir det gitt poeng hvis ekvipasjen feiler etter en nærmere angitt skala. Minst mulig poeng gir gevinst!

I første omgang er ikke konkurransen det viktigste. Målet er å få stimulert hunden både mentalt og fysisk, og å få hund og eier til å ha det moro sammen. Fysisk trening blir det også på oss eierne, for når hunden blir kjent med hinderløypa så går det raskt unna. Dessuten får vi et sosialt samver med a møtes, og hundene får nødvendig miljøtrening.

Hvem er det som kan være med? Alle hunder over 10 mnd., fra den minste papillon til den store ulvehund. Beinbygninga på hunden er da sterkt nok, slik at lett hopping og klatring kan tillates. Hinderne kan reguleres både i høyde og lengde.

Alle som har lyst må prøve. La hunden få utfolde seg! La den slippe å stå i bånd eller luftegård, kom deg ut av sofakroken og la hunden få møte artsfreder! God og artig stimulering for oss alle.

En takk må rettes til Hans S., Geir L., Geir J. og Stig ^{m/fam.} for sporty deltagelse i byggingen av hinderne. Takk til Peder Morssets Folkehøgskole og Andreas for velvillig utlån av gjerdessag og diverse verktøy på dugnadsdagen, lørdag 12. april.

SYLANELØPET

av Andreas Reitan

Sylaneløpet ble for første gang arrangert i helga 5.-6.april, med Selbu Trekk- og Brukshundklubb som ansvarlig. 2-dagers løp har ingen tradisjoner i trøndsk hundekjørermiljø, men erfaringene etter Sylaneløpet var så positive at en nok må rekne dette som begynnelsen på en forhåpentligvis lengre tradisjon. Trøndelags Jotunheimen?

Fjellterrengets herligheter skulle vel ikke ligge noe tilbake for andre tilsvarende løp, og samarbeidet med Trondhjems Turistforening sikrer også overnatningssteder med forholdsvis stor kapasitet.

Arets løp startet i Selbu og gikk til TTs hytte Schultzhytta. 19 spann startet og omkring 70 hunder kom både fram og tilbake. Værgudene fleipa lenge med arrangøren, og 40 cm hysnø torsdag og kuling og fokk fredag gjorde oppkjøringa av spor til et basketak. Nå skal det som kjent hardt skyts til å stoppe trøndere, og det gikk bra, denne gangen også. Løst spor lørdag, men 2 m brei gate innover viddene i et fantastisk værvær med panoramautsikt til alle himmelstrøk (!). Sylane så riktig nok ingen, men det vakkende navnet var likevel bevisst valgt av arrangøren med tanke på framtidige utvidelser. Og dem finns det mange av. Her kan en kjøre hundespann i dagesvis, grensområdene mot Sverige er svært godt egnet til slik bruk her.

Natfrost gjorde søndagens etappe til reine fornøyelsen. Her kunne en virkelig kjøre fort. Ambisjonene var nok forskjellige; noen har drevet konkurransekjøring og ville si takk for seg med løftet hode, mens andre kjørte løp for første gang og kjempet mest med seg sjøl - og vant. Premierung til alle, svært fornøyde deltagere som lovte å komme tilbake neste år, og sesongavslutning for mange av hundene som nok går roligere dager i hundegårdene rundt om i Trøndelag i møte. Sylaneløp blir det neste år også - velkommen!

MOSLET VERKSTED A/S

7597 Hyttbakken, tlf. 818205

Bil og traktorverksted.

Bosch servisesenter. Salg av **STIHL** motorsager.

Montering og salg av Blaupunkt radio/kass.

Trønsløpet bilhengere og bilberging.

RESULTATER FRA SYLANELØPET

5.-6.APRIL 1986.

25

ARR. Selbu Trekk- og Brukshundklubb

Distanse : 2 x 25 km

		1.dag	2.dag	tot.tid
6-sp fuglehund				
1. Jan Nilsen	P/V	1.33.53	0.59.35	2.33.28
6-sp øvrige				
1. Ola Kjøsnes	SH	1.38.08	1.12.04	2.50.12
2. Magne Sandvik	SH	1.41.50	1.10.12	2.52.02
3. Arnstein Friberg	SH	1.46.20	1.14.24	3.00.44
4. Roy Waaden	SH	1.58.04	1.07.19	3.05.23
5. Ove Mogård	SH/AH	1.52.05	1.22.40	3.14.55
6. Dagfinn Jessen	SH/AH	2.00.59	1.33.07	3.34.06
3-sp fuglehund				
1. Pål Teisen	P/V	1.30.15	1.02.13	x 2.32.28
3-sp øvrige				
1. Andreas Reitan	SH	1.33.04	1.05.46	2.38.50
2. Kjell Mjøsund	SH	1.45.20	1.14.29	2.59.49
3. Knut Ivar Kvam	SH/AM	2.29.09	1.38.28.	4.07.37
2-sp fuglehund				
1. Knut Grande	P/V	1.32.59	1.06.42	2.39.41
2. Oddbjørn Brattaker	P	1.39.30	1.05.27	2.44.57
2-sp øvrige				
1. Tor Inge Hårstad	Sch/Dob	2.14.22	1.29.56	3.44.18
2. Vigdis S.Hårstad	SH	2.20.57	1.46.06	4.07.03
3. Olav Prestjord	SH	2.27.33	1.46.55	4.14.28
4. Jarle og Eva Kvam	Gr	2.35.00	1.46.27	4.21.27
1-sp fuglehund				
1. Øyvind Killengren	P	1.42.45	1.12.54	2.55.39
2. Else May Engen	IS	2.26.54	1.38.45	4.05.39

x BESTE TID.

Like etter påske startet vi igjen opp med dressurkurs for dalførrets firbente med følge. I all slags vær har 9 ekvipasjer drevet regelmessig trening 1 gang pr. uke.

Vi vet fra før at S.T.B.K. representerer mellom 15 og 20 hunderaser - noe deltakelsen på kurset bekrefter. Bildet nedenfor viser 6 av rasene som deltar.

Fra venstre ser vi berner sennen, welsh corgi, schäfer, engelsk setter, glatthåret vorstehhund og grand danois. I tillegg har vi også med border collie og vanlig collie.

Kursets største bragg står kanskje Karin Hogstad med "Bine" for. Til tross for at Karin i skrivende stund er høygravid møter begge trofast opp på treninga - i tillegg til at det også trenes hjemme i Tydal.

Her er det innlæring av "stå under marsj".

For alle deltakerne blinker nok appellmerket i det fjerne. Regelmessig og riktig trening er nødvendig for at det kan skapes kontakt mellom hund og fører. Dersom kontakten ikke oppnås uteblir også resultatene.

I dette systemet av "straff" og ros inngår godbiter som en viktig faktor når rett adferd skal belønnes. Her er det kursets minste som får godbitten sin.

Kontrollert springmarsj skal også læres.

Kursets største hund.

S.T.B.K. håper dressurkursene på sikt vil rekruttere flere deltakere til andre klubbaktiviteter og ønsker deltakerne lykke til i arbeidet med hundene.

**POSITIVE
fritidstiltak
fortjener
støtte...**

Vi gjør det med glede....

SELBU SPAREBANK